

Cesta ke zpřístupnění a archivaci dokumentů

Jan Pokorný, MULTIDATA Praha s.r.o.
INFORUM 2008, VŠE Praha

Obsah prezentace

- 1 3 fáze budování digitální sbírky
- 2 Nessos
- 3 DigiTool
- 4 Digital Preservation System

Instituce a elektronické dokumenty

Instituce získávají elektr. dokumenty zejm.:

- ❖ **akvizicí (nákupem, volně, ...)**
- ❖ **vlastní publikační činností**
- ❖ **tvorbou VŠKP či jiných výstupů jako výsledku činnosti instituce**

Tyto elektronické dokumenty je třeba nějakým způsobem zpřístupňovat a archivovat.

Požadavky na funkce

Je třeba nasadit IS s funkcemi:

- ❖ **ukládání (repozitář)**
- ❖ **organizace (popis)**
- ❖ **vyhledávání (indexování a prezentace)**
- ❖ **zpřístupňování (podle oprávnění)**

Další nezbytné vlastnosti jsou bezpečnost, spolehlivost, rychlost a ekonomická efektivnost.

Volba vhodného systému I.

Typickým řešením je nákup komerčního software nebo nasazení open-source produktu, kdy je třeba vyvinout značné úsilí na rozjezd projektu, kdy někdy nezbývá čas a prostředky na vlastní práci s elektronickými dokumenty.

Velké jsou nároky na zaškolení správců, jsou vysoké počáteční investice do hardware a implementace je složitá a často problematická.

Volba vhodného systému II.

Řešením je budování IS podle zralosti projektu na etapy pomocí různých generací software.

Rozhoduje počet vložených elektronických dokumentů (digitálních objektů), vytíženost systému, počet uživatelů, nároky na spolupráci s dalšími IS apod.

Na začátku projektu a u menších institucí je zbytečné a ekonomicky nevýhodné pořizovat drahé a robustní systémy, když víme, že ve střednědobém časovém horizontu nebude systém obsahovat vysoký počet digitálních objektů, a zároveň není dostatečné finanční, technologické a personální zázemí.

3 produkty pro 3 fáze budování

Nabídka 3 produktů, které vás postupně povedou od začátku budování sbírky až po provoz robustního systému s archivační funkcí.

- ❖ **Nessos** (začátek projektu + menší instituce)
- ❖ **DigiTool** (od 50 000 objektů)
- ❖ **Digital Preservation System** (kdo chce archivovat)

DIGITÁLNÍ PORTÁL

NESSOS

Ideální systém pro zahájení budování digitálních sbírek a archivů.

Nabízen jako webová aplikace.

Postaven na robustním aplikačním serveru a objektové databázi.

Důraz na jednoduché pracovní postupy a rychlou implementaci.

Nessos

**Požizovací náklady dostupné
i pro malé instituce
a nízká cena za roční provoz**

- ❖ **Nabízeno jako služba**
- ❖ **Nulové náklady na hardware**
- ❖ **Požizovací náklady kryjí počáteční implementaci a konfiguraci, následně je hrazen roční provoz**

Maximálně zjednodušené pracovní postupy

- ❖ **Pracovní postupy nevyžadují náročná školení editorů**
- ❖ **Editor je zcela odstíněn od úložiště**
- ❖ **Pracovní postupy podporují spolupráci a týmovou hierarchii (editor, supervizor, ...)**

Webové WYSIWYG rozhraní

- ❖ **Editoři vše provádějí ve webovém rozhraní**
- ❖ **Není třeba žádné instalace na PC**
- ❖ **Editor vidí při ukládání to, co uvidí koncový uživatel = vizuální kontrola výstupu**

Robustní databáze a kvalitní indexování

- ❖ **Plně objektová databáze**
- ❖ **Indexování metadat i plného textu**
- ❖ **Využití pro navigaci, dynamické náhledy, vyhledávání, RSS apod.**

Přímé linkování na objekt

- ❖ Každý objekt v databázi je možné volat pomocí URL.
- ❖ Každý objekt má jedinečné SID.
- ❖ Popis objektu (metadata) jsou od samotného objektu oddělena.

Dynamické náhledy nad objekty

- ❖ Nad objekty lze nadefinovat libovolný náhled, což umožňuje ukazovat dokumenty v různém kontextu a v různé formě.
- ❖ Každý náhled může mít výstup jako RSS.
- ❖ Mezi objekty lze definovat související vazby (related ...).

Dynamické náhledy nad objekty

- ❖ Nad objekty lze nadefinovat libovolný náhled, což umožňuje ukazovat dokumenty v různém kontextu a v různé formě.
- ❖ Každý náhled může mít výstup jako RSS.
- ❖ Mezi objekty lze definovat související vazby (related ...).

Lokální a vzdálená autentikace

- ❖ **Lze budovat lokální databázi uživatelů.**
- ❖ **Lze využít jakoukoli vzdálenou adresářovou službu přístupnou přes LDAP/LDAPS.**
- ❖ **Na každý objekt či kontejner s objekty lze detailně aplikovat uživatelská oprávnění.**

Nessus

Plnění

- ❖ **Objekty lze do systému vkládat ručně (klasická editace).**
- ❖ **Dávkově přes FTP.**
- ❖ **Dávkově přes webDAV.**

Nessus

Plnění

- ❖ **Objekty lze do systému vkládat ručně (klasická editace).**
- ❖ **Dávkově přes FTP.**
- ❖ **Dávkově přes webDAV.**

Podpora OAI-PMH

- ❖ **Metadata objektů lze sklízet přes OAI-PMH.**
- ❖ **Plná podpora OAI-PMH 2.0.**
- ❖ **Standardně Dublin Core a UTF-8.**

Portálová architektura

- ❖ **Prezentační vrstva systému je navržena jako portál.**
- ❖ **Součástí je redakční systém, který umožňuje k digitální sbírce přidávat informační stránky a další informační objekty.**
- ❖ **Informace lze logicky seskupovat v podobě portletů.**

Nessos

Web 2.0

- ❖ **Podpora interakce s koncovými uživateli (komentování obsahu, fóra, ankety).**
- ❖ **Obsah lze prezentovat pomocí kanálů RSS či rozesíláním informačních zpráv.**
- ❖ **Prezentační vrstva zcela oddělena od obsahu, čímž lze dynamicky měnit vzhled a layout portálu.**

Nessos

Živá ukázka

**Rádi předvedeme na stánku
MULTIDATA Praha s.r.o.**

DigiTool

Pokročilý nástroj na budování digitálních sbírek

- ❖ od 50 000 objektů
- ❖ podpora složitých vazeb mezi objekty
- ❖ podpora složitých uživatelských oprávnění
- ❖ podpora spolupráce s dalšími systémy přes API rozhraní (např. NDK)

Digital Preservation System

System pro dlouhodobou ochranu elektronických dokumentů

- ❖ **vybaven vysoce bezpečným, škálovatelným a snadno ovladatelným systémem pro digitální uchování**
- ❖ **uchovávání digitálního obsah pro budoucí generace za pomoci nejnovějších technologií**

Více informací

Více informací o produktech DigiTool a DPS získáte na našem stránku nebo na stránkách společnosti MULTIDATA.

<http://www.multidata.cz/>

Děkujeme!

www.multidata.cz